

Služba notranje revizije

**LETNO POROČILO
SLUŽBE NOTRANJE REVIZIJE
O NOTRANJEM REVIDIRANJU
ZA LETO 2015**

Prejemniki poročila:

- Uprava družbe Pozavarovalnica Sava, d.d.
- Člani nadzornega sveta Pozavarovalnica Sava, d.d.
- Člani revizijske komisije nadzornega sveta Pozavarovalnica Sava, d.d.

Ljubljana, 24. 3. 2016

1. UVOD

Na podlagi 165. člena Zakona o zavarovalništvu (ZZavar-1), Politike notranje revizije Pozavarovalnica Sava (v nadaljevanju Sava Re), d.d. in Mednarodnih standardov strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju je Služba notranje revizije (v nadaljevanju SNR) pripravila letno poročilo o notranjem revidiranju za leto 2015.

Struktura poročila zajema:

- oceno uspešnosti in učinkovitosti delovanja sistema notranjih kontrol, upravljanja tveganj in upravljanja Save Re,
- pregled uresničitve letnega načrta dela za leto 2015 in odstopanja od načrta,
- povzetek pomembnejših ugotovitev izvedenih revizijskih poslov,
- pregled spremljanja uresničevanja priporočil,
- pregled uresničitve ostalih aktivnosti SNR (kadri, izobraževanje in usposabljanje),
- povzetek programa zagotavljanja in izboljševanja kakovosti.

SNR je samostojni organizacijski del, ki je funkcionalno in organizacijsko ločen od drugih organizacijskih delov Save Re in je neposredno podrejen upravi Save Re (v nadaljevanju Sava Re). S takšno organizacijo je zagotovljena samostojnost in organizacijska neodvisnost delovanja.

2. OCENA USPEŠNOSTI IN UČINKOVITOSTI DELOVANJA KONTROLNIH POSTOPKOV, UPRAVLJANJA TVEGANJ IN UPRAVLJANJA SAVA RE

Oceno uspešnosti in učinkovitosti delovanja kontrolnih postopkov, upravljanja tveganj in upravljanja Save Re podajamo za obdobje od 1.1.2015 do 31.12.2015 na podlagi opravljenih revizijskih poslov v Savi Re.

Na podlagi vseh opravljenih preizkusov in uporabljenih metod po posameznih področjih revidiranja, je SNR mnenja, da so v Savi Re notranje kontrole ustrezne in da je stopnja zanesljivosti njihovega delovanja primerna. SNR je tudi mnenja, da je bilo upravljanje Save Re ustrezno z namenom doseganja pomembnih ciljev poslovanja ter da družba uspešno upravlja tveganja, pri čemer je njen namen dosegati uspešno in gospodarno poslovanje. V okviru upravljanja revizijskih poslov so bile ugotovljene posamezne nepravilnosti in pomanjkljivosti, na katere je SNR opozorila, in podala priporočila za odpravo v smeri izboljšanja kontrolnih postopkov, upravljanja družbe in tveganj. Navedeno vodi k večji učinkovitosti delovanja notranjih kontrol in urejenosti poslovanja. Nekatere nepravilnosti in pomanjkljivosti so bile nekatere že odpravljene v okviru postavljenih rokov. Priporočila, ki so bila dana v zadnjem tromesečju, in priporočila, ki se nanašajo na izboljšave informacijske tehnologije, rabijo za izvedbo nekoliko daljše časovno obdobje.

V okviru izvajanja revizijskih poslov je bila pozornost osredotočena tudi na verjetnost nastanka prevar ter izpostavljenost oziroma morebitno ranljivost na področju IT podpore poslovanju. Sistem notranjih kontrol na področjih, ki so bili predmet revizijskih poslov, je

vzpostavljen in deluje tako, da preprečuje nastanek morebitnih prevar. V okviru opravljenih revizij so bila podana tudi priporočila za izboljšavo informacijskega sistema.

3. PREGLED URESNIČITVE LETNEGA NAČRTA DELA ZA LETO 2015 IN ODPSTOPANJA OD NAČRTA

V letu 2015 je SNR opravljala revizije in ostale aktivnosti v skladu z letnim načrtom dela SNR za leto 2015. Načrtovano je bilo 9 revizijskih poslov, od katerih smo jih zaključili 7,7. V letošnjem letu smo začeli z izvajanjem revizij na način, da v okviru enega revizijskega posla revidiramo isti proces v več družbah skupine Sava Re. Zaradi tega je izdano tudi več poročil v okviru enega revizijskega posla. Celo leto sta se v Savi Re izvajali 2 reviziji, za kateri smo pripravili tudi vmesna poročila. Dokončali smo tudi 3 revizije iz prejšnjega leta.

V Savi Re smo izvedli naslednje notranjerevizijske posle:

- projekt prilagajanje na direktivo Solventnost II,
- projekt implementacije programske podpore Navision,
- projekt spremembe pozavarovalne pogodbe REvolve.

V odvisnih družbah so bili izvedeni naslednji notranjerevizijski posli:

- projekt prilagajanje na direktivo Solventnost II (4 družbe),
- projekt implementacije programske podpore Navision (10 družb),
- proces upravljanje sistema neprekinjenega poslovanja (9 družb),
- proces upravljanja varovanja informacij (9 družb),
- proces korporativnega upravljanja (8 družb od 11),
- proces likvidacije škod (1 družba),
- proces uveljavljanja regresov in izterjava regresnih terjatev (6 družb).

V Savi Re smo pričeli z izvajanjem revizije procesa pozavarovanja, v okviru katere bomo izvedli tudi testiranje programske podpore za vodenje pozavarovanja REvolve. Proces pozavarovanja je povezan z uvajanjem nove programske podpore REvolve, ki se je v času izvajanja revizije intenzivno testirala in uvajala v produkcijsko okolje. Povezava med procesom pozavarovanja in REvolve je predvsem v procesu tehnične obdelave tolikšna, da se posamezni deli procesa med revidiranjem spreminjajo in so bile določena priporočila med pripravo poročila že realizirana. Ocenili smo, da je smiselno počakati zaključek uvedbe pasivnih obračunov v produkcijo in nato preučiti proces v celoti. To je razlog, da revizija trenutno še ni zaključena.

Revizijo korporativnega upravljanja smo predvideli izvesti v vseh družbah skupine. Zaradi spremenjenih okoliščin tekom leta smo revizijo izvedli v 8 družbah od 11. Zaradi začetka projekta združevanja štirih zavarovalnic EU območja (projekt EU) smo ocenili, da izvedba revizij korporativnega upravljanja v odvisnih družbah Zavarovalnica Maribor in Zavarovalnica Tilia ni smotrna. Zaradi večje porabe časa od načrtovanega pri projektu SII v Savi Re smo revizijo korporativnega upravljanja Sava Re predstavili v letni načrt dela 2016.

SNR je v letu 2015 opravila neformalna svetovanja v Savi Re s ciljem izboljšanja kontrolnega okolja in boljšega obvladovanja tveganj. V letu 2015 je bilo za neformalno svetovanje porabljenih 27 revizor dni.

SNR je bila vključena predvsem v naslednja neformalna svetovanja:

- sodelovanje pri upravljanju tveganj in pripravi registra tveganj,
- sodelovanje s službo skladnosti in korporativno pravno službo,
- sodelovanje v projektu SII,
- udeležbo v projektnih skupinah in odborih,
- pregledi in podajanje predlogov k strateškim dokumentom, politikam in pravilnikom,
- sodelovanje na sestankih sekcije notranjih revizorjev na SZZ.

4. POVZETEK POMEMBNEJŠIH UGOTOVITEV IZVEDENIH REVIZIJSKIH POSLOV

V nadaljevanju podajamo kratek povzetek opravljenih revizijskih poslov, uspešnost in učinkovitost delovanja sistemov notranjih kontrol in upravljanja družbe pri posameznem poslu s ciljem, ter najpomembnejše ugotovitve in nepravilnosti, ki so bile odkrite pri posameznem poslu.

Podrobnejši pregled revizijskih poslov z vsemi ugotovitvami, nepravilnostmi in priporočili SNR poroča v okviru četrletnih poročil upravi, revizijski komisiji ter nadzornemu svetu.

4.1 Sava Re

2-2015 Revizija spremljanja projekta prilagajanja na Solventnost II

Cilj notranjerevizijskega posla je bil spremljanje aktivnosti potrebnih za prilagoditev na poslovanja zahtevam direktive SII s preverjanjem akcijskega načrta in morebitnih sprememb (pravilnost odobritve, dokumentiranost sprememb, kritične aktivnosti, pomembni mejni datumi, viri za izvršitev in zadolžitve) in uresničevanje akcijskega načrta (spremljanje uresničevanja in poročanje).

Na podlagi opravljenega revizijskega posla projekta prilagajanja na direktivo SII v letu 2015 ocenjujemo, da je bilo upravljanje projekta (način organizacije, vodenje, načrtovanje, spremljanje in poročanje o poteku projekta implementacije) dobro.¹

¹ Skladno s standardi (2410.A1, 2120) SNR ocenjuje upravljanje organizacije na naslednji način:

- **ZELO DOBER:** Uspešno upravljanje organizacije (uveljavljena primerna etika in vrednote, zagotovljeno učinkovito upravljanje organizacije in odgovornosti, pravilno in pravočasno sporočanje informacij upravi in organom nadzora). Nadzor je optimalen. Tveganje je zelo majhno. Ni ugotovitev, ki bi bile ocenjene s srednjim ali visokim tveganjem.
- **DOBER:** Upravljanje organizacije je na splošno dobro; manjše slabosti lahko odpravi vodstvo poslovne funkcije (področja) / organizacijske enote v teku poslovnega procesa. Vodstvo dobro obvladuje poslovanje, odgovornosti in pooblastila se v praksi izvajajo. Kjer se pojavijo odstopanja, sledijo takojšnji

SNR je ocenila, da so se aktivnosti projekta v zadnjem kvartalu izjemno intenzivirale. Vodstvo Save Re je bilo ustrezno informirano in je bilo intenzivno vključeno v proces potrjevanja politik po posameznih področjih. S 1.1.2016 so zavarovalnice v EU formalno vstopile v režim SII. Glede na to, da je bil Zakon o zavarovalništvu sprejet zelo pozno, podzakonski akti pa so bili v osnutkih, ali pa jih ni bilo in zaradi omejenih kadrovskih resursov, je bila družba prisiljena izvesti le najnujnejše prilagoditve. SNR je preverila tudi prilagajanje na SII v odvisnih družbah v EU območju in ocenila, da je bilo prilagajanje odvisnih družb v EU območju ustrezno. SNR je seznanila upravo, da z vidika novega zakonodajnega okvira v družbi manj učinkovito delujejo nekatera področja in je predlagala upravi, da poskuša čim prej zagotoviti ustrezne rešitve za učinkovito in uspešno poslovanje.

3-2015 Revizija spremljanja projekt implementacije programske podpore Navision

Cilj opravljanja revizije je bil nadziranje poslovnih aktivnosti na področju implementacije Navision s preverjanjem akcijskega načrta in morebitnih sprememb (pravilnost odobritve, dokumentiranost sprememb, kritične aktivnosti, pomembni mejni datumi, viri za izvršitev in zadolžitve) in uresničevanja akcijskega načrta (spremljanje uresničevanja in poročanje).

Implementacija programske podpore Navision je bila ustrezno izvedena, v predvidenem času in v okviru predvidenih stroškov in ne ugotavljamo pomembnih odstopanj, na katere bi morali opozoriti. Z implementacijo Navisiona so se poenotili načini (vsebinsko in tehnično) prenosov podatkov iz ostalih sistemov, ki jih uporabljajo družbe tako, da se uporablja isti način prenosa podatkov v vseh družbah. Ocenili smo, da je bilo upravljanje projekta (način organizacije, vodenje, načrtovanje, spremljanje in poročanje o poteku projekta implementacije Navision) v vseh primerih zelo dobro in smo ga priporočali kot primer dobre prakse ostalim družbam v skupini Sava Re.

ukrepi in neprestano izpopolnjevanje postopkov. Nadzor se izvaja redno. Tveganje je majhno. 1-2 ugotovitvi, ki bi bile ocenjene s srednjim tveganjem, ni ugotovitev z visokim tveganjem. Manjše pomanjkljivosti pri upravljanju organizacije.

- **PRIMEREN:** Kombinacija nekaterih pomanjkljivosti upravljanje organizacije, ki zahtevajo čimprejšnje korekcije s strani vodstva poslovnega področja /organizacijske enote. Vodstvo se zaveda potrebnosti spremljave in nadzora, postopki in odgovornosti so okvirno opredeljene. Nadzor se izvaja občasno Tveganje je srednje. Večina ugotovitev je s srednjim tveganjem. Upravljanje organizacije (zaposleni v revidirani enoti/procesu ne poznajo etičnega kodeksa, odgovornosti so nejasno določene, pomanjkljive informacije poslovodstvu in organom nadzora,...).
- **NI PRIMEREN:** Pri upravljanju organizacije so ugotovljene resne pomanjkljivosti nepravilnosti, neskladnost poslovanja, nepravočasno sporočanje informacij poslovodstvu. Organizacija nima prepoznanih tveganj/se ne ukvarja s tveganji.
- **NEZADOVOLJIV:** Visoka stopnja hudih pomanjkljivosti (neusklajenost s predpisi, popolno pomanjkanje kontrol), ki zahtevajo celovito reorganizacijo poslovnega področja / organizacijske enote. Nadzor nad poslovanjem se ne izvaja. Tveganje je zelo veliko. Hude pomanjkljivosti pri upravljanju organizacije, upravljanje tveganj se ne izvaja oz. ne obvladuje, cilji organizacije se ne dosegajo.
- *glede na zahtevano strokovnost in etično delovanje preizkušenega notranjega revizorja, del ocene sistema notranjih kontrol ostaja v domeni preizkušenega notranjega revizorja, kljub podani lestvici*

4-2015 Revizija spremljanja projekta spremembe pozavarovalne pogodbe REvolve

Cilji notranjerevizijskega posla so bili nadziranje poslovnih aktivnosti s preverjanjem akcijskega načrta in morebitnih sprememb (pravilnost odobritve, dokumentiranost sprememb, kritične aktivnosti, pomembni mejni datumi, viri za izvršitev in zadolžitve), uresničevanje akcijskega načrta (spremljanje uresničevanja in poročanja) in sprotni pregled ustreznosti zahtevkov za spremembo aplikacije Pozavarovalna pogodba.

REvolve je ključna aplikacija za proces pozavarovanja. Osnovne funkcionalnosti za zagotavljanje pravilnosti in popolnosti podatkov, ki so bile dane v uporabo do dneva zaključka revidiranja, delujejo, vendar opažamo pomanjkljivosti v arhitekturi uporabniškega vmesnika (z uporabniškega vidika smo ocenili, da je aplikacija manj funkcionalna od pričakovanega). SNR je ocenila, da je bilo upravljanje projekta (način organizacije, vodenje, načrtovanje, spremljanje in poročanje o poteku projekta implementacije Navision) dobro in ugotovila, da je bil osnovni cilj aktivnosti dosežen. Projektno vodstvo je pripravljalo ustrezna, pravočasna in kvalitetna poročila in jih predložilo upravi Save Re v seznanitev. SNR je ocenila, da je projekt zelo zahteven, saj gre za razvojni projekt – aplikacijo, ki se pripravlja posebej za družbo, hkrati pa se spreminjajo tudi nekateri ključni poslovni procesi.

4.2 Odvisne družbe

11-2014 Revizija procesa reševanja in likvidacije škod (porevizija)

Cilj notranje revizije je bil ponovno preverjanje obstoja in učinkovitosti sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj na področju reševanja in likvidacije škod. Notranja revizija je obsegala preučitev notranjih pravilnikov in preučitev procesa dela pri reševanju in likvidaciji škod. Na podlagi opravljene revizije smo ocenili, da je sistem notranjih kontrol dober. Družba je realizirala večino priporočil. Priporočali smo, da se čim prej zaključi razvoj povezovanja aplikacij za vodenje škod z aplikacijo regulatorja za avtomobilska obvezna zavarovanja in da se cenilce redno izobražujejo za uporabo cenilne aplikacije.

12-2014, 13-2014 Revizija finančnega poslovanja in upravljanja s stroški (porevizija), Revizija skladnosti z zakonom in notranjimi pravili

Cilj notranjerevizijskega posla je bil ponovno pregledati obstoj in učinkovitost sistema notranjih kontrol in obvladovanja tveganj na področju finančnega poslovanja in ustreznost obvladovanja stroškov. Na podlagi opravljene revizije smo ocenili, da je sistem notranjih kontrol dober. Družba je realizirala večino priporočil. Priporočali smo, da se zaradi odvisnosti od prisotnosti izvršnega direktorja za plačevanje obveznosti družbe predlaga sprememba statuta in uskladi zapis glede podpisovanja glede notranjih kontrol. Prav tako smo priporočali, da družba čim prej začne uporabljati škodni modul. V okviru te revizije smo sodelovali pri preveritvi usklajenosti poslovanja z zakonskimi zahtevami in predlagali notranji revizorki, da spremlja skladnost poslovanja družbe z zakonskimi zahtevami v okviru spremljanja priporočil.

5-2015 Revizija procesa upravljanja sistema neprekinjenega poslovanja in

6-2015 Revizija procesa varovanja informacij²

Cilji notranje revizije sistemov upravljanja varovanja informacij in neprekinjenega poslovanja so bili: preučitev in ocenitev pripravljenosti družb na izredne dogodke, ki imajo lahko za posledico začasno ali trajno prekinitev delovanja družbe, preučitev in ocenitev usklajenosti krovne in ostalih politik varovanja informacij z obstoječo zakonodajo v državah posameznih družb, ocenitev usklajenosti obstoječih sistemskih navodil in postopkov s krovno Politiko varovanja informacij ter posameznimi politikami obstoječih družb in preučitev skladnosti vpeljanih kontrol z obstoječimi sistemskimi navodili in zahtevami varnostne politike.

SNR je preučila upravljanje varovanja podatkov ter upravljanje neprekinjenega poslovanja v devetih družbah. Na podlagi opravljenih revizij je SNR ocenila uspešnost in učinkovitost sistema notranjih kontrol na področju upravljanje sistema neprekinjenega poslovanja in proces varovanja informacij v osmih odvisnih družbah kot primerno in v eni družbi dobro. SNR je ocenila, da bi bilo primerno upravljanje neprekinjenega poslovanja in upravljanje informacij za vse družbe izvajati poenoteno (tudi v smislu enakih pravilnikov) in predlagala upravi, da so aktivnosti časovno usklajene.

Ugotovili smo, da je sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja v fazi vzpostavitve (v enem primeru) oziroma da družbe nimajo celovito vpeljanega sistema neprekinjenega poslovanja. Predlagali smo, da družbe sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja čim prej ustrezno vzpostavijo, da zagotovijo analizo vplivov na poslovanje, sprejmejo ustrezen načrt neprekinjenega poslovanja in sistem trajnostno vpeljejo v poslovanje družb.

Ugotovili smo, da družbe nimajo celovito urejeno varovanje informacij. Predlagali smo, da družbe operativno uvedejo upravljanje varovanja informacij, da pripravijo vso ustrezno dokumentacijo, da posodobijo obstoječe politike, da uvedejo sistem rednega preverjanja kontrol za zagotavljanje varovanja informacij in da redno poročajo vodstvu.

7-2015 Revizija procesa korporativnega upravljanja

Cilj notranjerevizijskega posla je bil preveriti skladnost delovanja družbe s sprejetimi politikami, standardi in postopki. V okviru opravljenih notranje revizije korporativnega upravljanja s poudarkom na preverjanju skladnosti delovanja družbe s sprejetimi politikami, standardi in postopki, smo preučili izvrševanje politik in strategij v odvisnih družbah. Na področju delovanja uprave, nadzornega sveta, notranje in zunanje revizije smo preverili sistem sprejemanja sklepov, internih dokumentov, njihovega evidentiranja in poročanja nadrejeni družbi, sistem spremljanja uresničevanja sklepov, obveščanje organa nadzora in obveščanje v družbi.

²Ker sta vsebini revizij upravljanje sistema neprekinjenega poslovanja in upravljanja varovanja informacij soodvisni, smo ugotovitve navedenih revizij združili v eno poročilo.

Na podlagi opravljenih revizij je SNR ocenila korporativno upravljanje v petih odvisnih družbah kot dobro in v dveh družbah kot zelo dobro. Družbi z oceno »zelo dobro« predstavljata dobro prasko, uresničujejo se sprejete politike, v družbi obstaja visoka stopnja zavedanja o pomembnosti zadev, hitra odzivnost na situacije, upoštevanje smernic obvladujoče družbe in uspešno prilaganje spremembam na trgu in v skupini. Postavljena so interna pravila, ki se v praksi spoštujejo, redno se opravlja nadzor in kontrola spoštovanja internih pravil. Poročanje in informiranje je dobro organizirano.

Ostalim družbam smo priporočali, da sprejmejo manjkajoče pravilnike za delo, da nadgradijo vodenje dokumentacije, da zagotovijo redno obravnavo mesečnih poročil na ustreznih organih, da spremljajo realizacijo sklepov organov, da se vsa podaljšanja priporočil ustrezno odobrena in revizijska poročila obravnavana v prisotnosti notranjih revizorjev.

8 - 2015 Revizija proces reševanja in likvidacije škod

Cilj notranje revizije je bil preverjanje obstoja in učinkovitosti sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj na področju reševanja in likvidacije škod. Notranja revizija je obsegala preučitev notranjih pravilnikov in preučitev procesa dela pri reševanju in likvidaciji škod. Na podlagi opravljene revizije smo ocenili, da je sistem notranjih kontrol dober. Družba v večini primerov upošteva sprejeta navodila in pravilnike ter pravilno in transparentno izvaja postopke reševanja in likvidacije škod. Priporočali smo dopolnitev in uskladitev sprejetih navodil, dopolnitev procesa ocene škod z izboljšanjem dokumentiranja procesa in čim hitrejši sistemski pristop k reševanju škod in oblikovanju elektronskega spisa.

9-2015 Revizija procesa uveljavljanja regresov in izterjave regresnih terjatev

Cilj notranjerevizijskega posla je bil preučitev in ocenitev vzpostavljenosti in delovanja notranjih kontrol ter njihove učinkovitosti in uspešnosti v procesu evidentiranja regresov in izterjave regresnih terjatev. V okviru revizije smo preučili organizacijo in razmejitev odgovornosti v procesu uveljavljanja regresov, primernost in zadostnost notranjih kontrol. Preverjali smo, ali je postopek uveljavljanja regresov skladen z veljavnimi predpisi in notranjimi pravili, njihovo evidentiranje in proces izterjave regresnih terjatev, pravočasnost in pravilnost evidentiranja regresov ter primernost programske podpore.

Družbe, v katerih smo izvajali revizije, vodijo regrese v različnih programskih podporah. Na podlagi opravljene revizije procesa uveljavljanja regresov in izterjave regresnih terjatev smo ocenili, da je sistem notranjih kontrol primeren v petih družbah in dober v eni družbi. Družbe razpolagajo z različnimi pravilniki, zato smo priporočali, da se na ravni skupine poenotijo pravila upravljanja regresov. V procesu združevanja zavarovalnic se

naj pregledajo obstoječi pravilniki vseh družb in oblikuje pravilnik, ki bo čim bolj optimalen za delo.

Zaradi pomanjkljivih opredelitev posameznih faz procesa smo predlagali dopolnitve pravilnikov in jasno definiranje pravil vodenja regresov. Ugotovili smo, da je v posameznih družbah način evidentiranja regresnih terjatev neustrezen in ni ažuren. Predlagali smo, da družbe izvedejo preveritev pravilnosti podatkov, zagotovijo ustrezno evidentiranje regresnih terjatev, preučijo, zakaj prihaja do napačnega evidentiranja, vpeljejo kontrole obdobjnega preverjanja ustreznosti evidentiranja in ažurno spremljajo upravljanje regresov. V eni družbi smo ugotovili neustrezno zajemanje podatkov v programski podpori ASP, zato smo predlagali, da družba čim prej zagotovi pravilnost vodenja podatkov v ASP, da bo s tem zagotovila pravilen in celovit prenos podatkov v glavno knjigo Navision. Predlagali smo tudi, da se programska podpora ASP nadgradi.

5. REALIZACIJA PRIPOROČIL ZA ODPRAVO POMANJKLJIVOSTI IN NEPRAVILNOSTI

SNR mora obdobjno poročati o stanju izvedbe priporočil oziroma predlogov podanih na osnovi ugotovljenih nepravilnosti ali pomanjkljivosti. Na dan 31.12.2014 je bilo odprtih 30 priporočil, v obdobju od 1.1.2015 do 31.12.2015 smo predlagali 73 priporočil, na dan 31.12.2015 je uresničenih 45 priporočil. Na dan 31.12.2015 je bilo 58 priporočil še neuresničenih, od tega je bilo 12 priporočil delno uresničenih, 46 priporočilom pa še ni zapadel rok za odpravo. Delež uresničenih zapadlih priporočil znaša 79% za skupino.

Odstotek uresnitve priporočil (79%) je na dan 31.12.2015 na enaki ravni kot na dan 31.12.2014. Večje število nezapadlih priporočil izhaja iz revizij, ki so bile zaključene v zadnjem tromesečju. Večji napredek pri uresničevanju priporočil so naredile odvisne družbe za dana priporočila v preteklih obdobjih. Direktorica SNR ocenjujem, da so revidirane osebe aktivno pristopale k uresničevanju priporočil.

6. OSTALE AKTIVNOSTI

Direktorica SNR sem redno sodelovala na sejah uprave, nadzornega sveta in revizijske komisije, spremljala poslovanje Save Re in skupine ter vodila poslovanje službe.

V skladu z metodološkimi podlagami in kriteriji dela notranje revizije je SNR pripravila srednjeročni načrt dela za obdobje 2015-2017, letni načrt dela za leto 2015, poročilo o delu SNR za leto 2014 ter 4 četrtletna poročila o notranjem revidiranju. Vsa poročila so bila pripravljena v skladu z zahtevano zakonsko vsebino in notranjimi pravili SNR.

Pripravili smo izhodišča za letni načrt dela za leto 2016 na podlagi ocene tveganj. Opravili smo letne razgovore z upravo Save Re glede ključnih tveganj in pridobili njihovo mnenje glede zadovoljstva z delom NR.

SNR je v opazovanem obdobju koordinirala delo pri pripravi pogodb za zunanje revizorje, ter sodelovala v času predrevizije in končne revizije pri usklajevanju dela in na sestankih med zunanjim revizorjem in Savo Re.

V letu 2015 smo v skladu z direktivo S2 pripravili spremembo internih dokumentov notranje revizije ter pripravili Politiko notranje revizije Save Re in skupine.

Izvedli smo več mesečnih sestankov slovenskega dela skupine, kjer je bil največji poudarek na nadgradnji metodologije dela notranje revizije na podlagi priporočil zunanje presoje in na razumevanju vloge notranjega revizorja v razmerah S2.

Direktorica SNR sem sodelovala na spomladanski in jesenski strateški konferenci skupine Save Re in udeležence s krajšim predavanjem seznanila z novostmi na področju notranje revizije.

V sklopu sodelovanja s SNR odvisnih družb smo opravili notranjo presojo kakovosti dela (peer review) v družbah Sava Osigurovanje in Sava Montenegro. SNR je izvajala strokovno pomoč revizorjem odvisnih družb, predvsem v zvezi s prevzemom metodologije, v obliki pisne ali telefonske komunikacije, največ pa v času izvajanja revizij v odvisnih družbah.

Kadri, izobraževanje in usposabljanje

V letu 2015 smo bili v SNR zaposlene 3 osebe, direktorica (strokovni naziv: preizkušena notranja revizorka) in notranji revizor – specialist, oba z polnim delovnim časom ter notranja revizorka – specialistka z deljenim delovnim časom (1 ura Sava Re, 7 ur Zavarovalnica Maribor - strokovni naziv: preizkušena notranja revizorka).

S 1.1.2015 smo zaposlili revizorja informacijskih sistemov, kar predstavlja kakovostno nadgradnjo strokovnega znanja v SNR.

Direktorica SNR ocenjujem, da število in struktura oseb v SNR praviloma omogoča ustrezno izpolnitev načrtovanih aktivnosti, ob predpostavki, da se služba ne sooča z daljšimi nenačrtovanimi odsotnostmi in/ali potrebnim večjim izvajanjem nenačrtovanih nalog.

Zaposleni v SNR smo se udeležili predvidenih izobraževanj, ki smo jih načrtovali v letnem načrtu za 2015. Udeležili smo se tudi internih tečajev srbsčine in angleščine. SNR aktivno sodeluje pri Slovenskem zavarovalnem združenju, v sekciji za notranjo revizijo.

Za stroške smo načrtovali 153.224 evrov in porabili 148.069 evrov. Realizacija stroškov SNR je manjša od načrtovane za 5.155 evrov (na eni strani večji potni stroški za namen opravljanja revizij, na drugi strani pa bistveno manjši stroški zunanjih izvajalcev in neizvedena delavnica notranjih revizorjev skupine).

7. PROGRAM ZAGOTAVLJANJA IN IZBOLJŠEVANJA KAKOVOSTI DELOVANJA SNR

Skladno z zahtevami Standardov je SNR opravila presojo kakovosti delovanja SNR. Presoja se izvaja na osnovi izdelanega Programa za zagotavljanje in izboljšanje kakovosti, ki zajema vse vidike SNR v vsakem pogledu in nenehno spremlja njegovo uspešnost. O izidih programa direktor SNR poroča upravi in revizijski komisiji.

Zunanja presoja kakovosti dela je bila nazadnje opravljena v letu 2014, ki je pokazala, da je delovanje SNR skladno s standardi.

Skladno s standardi je SNR opravila samoocenitev delovanja za leto 2015. Rezultati so pokazali, da je delovanje SNR skladno z opredelitvijo notranjega revidiranja, standardi in kodeksom etike. V posameznih podstandardih, kjer delovanje še ni popolnoma skladno, je SNR pripravila akcijski načrt za izboljšavo ter to upošteva pri sprotnem delovanju (predvsem s področja dokumentiranja posla in spoštovanje rokov izvedbe revizij).

SNR je za namen pridobivanja povratnih informacij o zadovoljstvu z delom notranje revizije vsem interesnim skupinam (NS, RK, upravi, revidirancem) poslala vprašalnik o zadovoljstvu z delom NR. Na splošno so ocenjevalci z delom notranje revizije zadovoljni, podali so nekaj predlogov za izboljšave.

Program smo skladno s Smernicami notranjega revidiranja dopolnili z Izjavo o skladnosti delovanja s standardi, Kodeksom etike in izjavo o razkritju in izogibanju nasprotja interesov za leto 2016, ki sta v prilogi.

Direktorica SNR ocenjujem, da je bilo delovanje SNR v letu 2015 skladno s standardi.

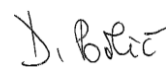
SNR je v letnem načrtu dela predvidela tudi merjenje uspešnosti delovanja notranje revizije.

SNR spremlja upoštevanje priporočil, ki jih SNR predlaga upravi. V letu 2015 so bila vsa priporočila sprejeta s sklepi. SNR spremlja tudi odstotek uresničevanja priporočil, ki je v letu 2015 znašal 79%.

SNR ima za cilj nadgradnjo postopkov notranjega revidiranja, v računalniškem okolju. Pripravili smo računalniško podprta poročila za poročanje po končani reviziji in analizirali ponudbo dobaviteljev na trgu. V letu 2016 bomo testirali brezplačne aplikacije za notranje revidiranje s ciljem izbire ponudnika za naslednje leto.

Direktorica SNR ocenjujem, da smo letni načrt uspešno in učinkovito izvedli.

Direktorica SNR
Danijela Pavlič

**MNENJE NADZORNEGA SVETA
K LETNEMU POROČILU SLUŽBE NOTRANJE REVIZIJE
O NOTRANJEM REVIDIRANJU ZA LETO 2015**

V letu 2015 je Služba notranje revizije Pozavarovalnice Sava (v nadaljevanju: SNR) opravljala revizijske posle na področjih, opredeljenih v letnem načrtu dela, ki ga je na seji dne 26. 1. 2015 predhodno sprejela uprava Pozavarovalnice Sava, d.d., nadzorni svet pa je na svoji seji dne 5. 3. 2015 nanj podal soglasje.

Revizijski cilji, ki jih je SNR izpolnjevala pri revidiranju, so bili usmerjeni k preverjanju ustreznosti in učinkovitosti postopkov upravljanja tveganj, uspešnosti in učinkovitosti delovanja kontrolnih postopkov na pomembnejših odsekih poslovanja ter upravljanja pozavarovalnice. SNR je preverjala primernost notranjih kontrol, ki preprečujejo verjetnost nastanka prevar, in morebitno ranljivost informacijske podpore poslovanju.

V letu 2015 je bilo izvedenih 7,7 revizijskih poslov v pozavarovalnici in odvisnih družbah, pri čemer je SNR nekatere procese revidirala v več družbah. Na podlagi opravljenih poslov je SNR predlagala 73 priporočil. Nadzorni svet ocenjuje, da je SNR delovala skladno z usmeritvami nadzornega sveta in uprave družbe ter s svojimi priporočili pomembno prispevala k obvladovanju tveganj v delovanju pozavarovalnice.

Na podlagi vseh opravljenih preizkusov in uporabljenih metod po posameznih področjih revidiranja SNR meni, da so v Savi Re notranje kontrole ustrezne ter da je stopnja zanesljivosti njihovega delovanja primerna. SNR je tudi mnenja, da je bilo upravljanje Save Re ustrezno z namenom doseganja pomembnih ciljev poslovanja ter da družba uspešno upravlja tveganja, pri čemer je njen namen dosegati uspešno in gospodarno poslovanje. V okviru upravljanja revizijskih poslov so bile ugotovljene posamezne nepravilnosti in pomanjkljivosti, na katere je SNR opozorila ter podala priporočila za njihovo odpravo v smeri izboljšanja kontrolnih postopkov, upravljanja družbe in tveganj. Ugotovljene slabosti, odstopanja in izboljšave učinkovitosti delovanja kontrolnih postopkov je poslovodstvo sproti odpravljalo oziroma uvajalo med poslovnim procesom oziroma v okviru danih rokov izvedbe.

Uspešnost in učinkovitost delovanja SNR so člani nadzornega sveta spremljali v četrtletnih poročilih in letnem poročilu o delu SNR. Nadzorni svet je bil seznanjen s povzetki opravljene notranje presoje delovanja SNR. Rezultati notranje presoje so pokazali, da je delovanje SNR v vseh pomembnih pogledih skladno z zakonodajo in Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

Nadzorni svet na podlagi navedenega daje pozitivno mnenje k letnemu poročilu SNR o notranjem revidiranju za leto 2015.

V Ljubljani, 6. 4. 2016

Nadzorni svet Pozavarovalnice Sava, d.d.
Predsednik
Branko Tomažič

